

Виховна година

«Безпечне освітнє середовище. Стоп булінгу!»

Класний керівник 5-Б класу

Ворохобіна В.М.

«Безпечне освітнє середовище. Стоп булінгу!»

МЕТА: ознайомити з поняттям булінгу, його видами та проявами, розвивати навички конструктивного вирішення конфліктних ситуацій, толерантного спілкування

Хід заняття

Ця історія трапилась дуже давно у старовинному місті, де мешкав один мудрець. Слава про його мудрість розійшлася далеко за межі міста. Та жив у тому місті один чоловік, який заздрив славі мудреця. І от вирішив він придумати таке запитання, щоб мудрець не зміг на нього відповісти. Пішов чоловік на узлісся, спіймав метелика, заховав його в долонях і подумав: «Спитаю я в мудреця: скажи, о наймудріший, який метелик у мене в руках — живий чи мертвий?». Якщо він скаже «живий», я стисну долоні, і метелик помре; а якщо скаже «мертвий», я розкрию долоні, і метелик полетить. Ось тоді всі зрозуміють, хто з нас розумніший.

Так усе і сталося. Зловивши метелика, лихий чоловік попрямував до мудреця і запитав у нього: «Який метелик у мене, о наймудріший, живий чи мертвий?». І мудрець, який і насправді був дуже розумною людиною, відповів: «Усе у твоїх руках, чоловіче».

Отже, друзі, як ви гадаєте, що мав на увазі мудрець, коли так відповів чоловікові? Учні відповідають: «Що від самої людини залежить, житиме метелик чи помре». Але в цих мудрих словах є ще один зміст: від людини залежить, чого у світі стане більше — добра чи зла, як вона ставитиметься до інших добре чи погано.

Нам подобається, коли нас люблять, поводяться з нами чемно, звертаються до нас на ім'я, особливо на лагідне. А які відчуття у вас виникають, коли вас або когось з вашого оточення називають на прізвисько, принижують ?

1.Казка про Скріпку

(під час розповіді, з канцелярської скріпки роблять певні фігурки)

1. Жила-була дівчинка-скріпочка. Вона була дуже життєрадісна, весела, товариська дівчинка. (Просто скріпка)
2. Одного разу однокласники дали їй образливе прізвисько. І у неї виникло запитання «Чому?». (Знак питання)

3. Іншого разу вона знайшла свій портфель в шкільному туалеті і дуже засмутилася. (нижня посмішка)

4. Після закінчення уроків скрипочка вийшла погуляти на подвір'я, де інші дівчата почали чіплятися до неї, ображати та дали їй стусана (Знак оклику). І скрипочка подумала, що їй робити? Хто її захистить? (Знак питання)

5. Але, все рівно, вона часто згадує той момент, коли її ніхто не ображав і хоче, щоб все була як раніше (зробити смайлік)

- Можемо ми повернути Скріпку в попередній стан?

- Чому ні? Як вплинули прояви насильства на стан Скріпки?

- Опрацювання поняття «насильство».

- Насильство, що це таке?

Насильство – це застосування агресивних, жорстоких дій однієї людини по відношенню до іншої, що порушують права і свободу особистості та завдають шкоди фізичному, психічному, моральному здоров'ю, а також розвитку. Насильство є демонстрацією сили і бажанням здобути цілковитий контроль та владу над іншою стороною.

Слова, які характеризують насильство – жорстокість, агресія, погроза, гвалт, силування, примус

2. Вправа „Міф чи реальність”

Дітям пропонується прослухати факти про насильство та виявити, що являється правдою, а що ні. Для цього їм надаються дві картки з позначками „так”, „ні”.

- Насильство має і позитивні сторони (НІ);
- Використання нецензурних слів дитиною по відношенню до іншої не є проявом насильства (НІ).
- Насильство – це коли видно сліди на тілі жертви (НІ).
- Б'ють заслужено (НІ).
- У школі найбільш розповсюджене психологічне насилля, використання нецензурних слів однієї дитини по відношенню до іншої (ТАК).
- Дитина, яка потерпає від насильства повинна мовчати про це (НІ).
- Насильство не карається законом України (НІ).
- Насильство – це ознака мужності дитини у школі (НІ).
- Розповідати, про те, що над Вам були здійснені насильницькі дії – це ознака слабкості дитини (НІ).
- Насильство – це не злочин, а нормальне явище у школі (НІ).

- Міліція не повинна втручатися у вирішення проблеми насильства (НІ).

3.Поняття булінгу.

Нині серед учнівської молоді надзвичайно загострилася проблема насильства, здійснюваного самими дітьми одне до одного.

Останніми роками визнано поширення в освітній практиці такого явища, як шкільний булінг. Це соціальна проблема всього світу протягом останніх ста років, однак вона ще й досі не вивчена.

Булінг перекладається як хуліган, забіяка, задирака, грубіян, насильник визначається як утиск, дискримінація, цькування. Цей термін означає тривалий процес свідомого жорстокого ставлення (фізичного і психічного) з боку дитини або групи до іншої дитини або інших дітей.

Вважаєте ви шкільнимбулінгом такі дії?

систематичні кепкування з будь-якого приводу (від національності до зовнішнього вигляду дитини);

- задирство;
- фізичні і психічні приниження;
- різного виду знущання;
- бойкот та ігнорування;
- псування особистих речей та ін.

Так все це булінг

-Пригадайте, у яких творах, прочитаних на уроках зарубіжної літератури , ми зустрічалися з булінгом?

(«Хлопчик-зірка», «Гидке каченя», «Казка про мертву царівну і сімох богатирів»)

Кожен з нас рівний у своїх правах. Кожен з нас такий самий, але водночас такий різний. Хтось високий, а хтось ні. Ти вмієш жартувати, а я ні. Перелік таких порівнянь можна продовжити. Але всі можемо поважати один одного та дружити, навіть якщо ми дуже різні. Чи пам'ятаєте ви мультик про Капітошку? Давайте переглянемо його?

4.Мультик про Капітошку

Запитання

1. Чи прагнув Вовк дружби? (Ні)
2. Які слова він повторював коли розглядав себе в дзеркалі? (Щоб його боялись)
3. Чому він прагнув викликати в інших страх?(З нього насміхались)
4. Що роздратувало Вовка, коли він побачив Капітошку? (Сміх Капітошки)
5. Чому? (Вовк вважав, що Капітошка сміється з нього)
6. Чи у ставленні до Капітошки Вовк проявив насилля? Як саме?
7. Якою була реакція Капітошки на вчинки Вовка?
8. Чи стали б головні герої мультфільму справжніми друзями, якщо б Капітошка відреагував інакше, наприклад спробував дати здачу чи обурився?

5.Мультфільм «Жив собі чорний кіт»

Мультфільм «Жив собі чорний кіт» про те, як живеться чорному коту. Через людські забобони з ним ніхто не спілкується, тому він опинився у повній ізоляції. Всьому причина – чорний колір його шерсті.

Що відчуває кошеня, наскільки йому сумно і самотньо? Про це ніхто навіть не замислюється. Щоб не мати клопоту, всі його намагаються обійти десятою дорогою. Однак варто котові забруднитися у білу фарбу – ставлення до нього вмиль змінюється.

Запитання:

-Чи справедливе було ставлення інших до кошеняти?

-Чи розумно будувати відносини з оточуючими, ґрунтуючись на їхніх вроджених особливостях чи зовнішності?

6.Мультфільм «Про пташок»

Історія про зграю горобчиків, які спілкуються між собою, сидячи на дротах. До них прилетіла доброзичлива чуднувата пташка, зовсім не схожа на них, тому горобці не прийняли її до гурту, хоча вона цього хотіла.

Щоб позбутися настирної гості, спільно та горобців спочатку її ігнорує. Потім заклъовує, намагаючись зігнати зі спільного дроту, не розуміючи, які саме наслідки це може мати для них самих.

- Що демонструє цей мультфільм?

Цей мультфільм демонструє, що будь-які конфлікти впливають на кожного, незалежно від того, гурт це чи одна особа.

Як ми живемо? Як ставимосся один до одного? Чи має значення для інших і навіть для нас, що ми говоримо? Хочу розповісти вам ще одну притчу

7.Притча «Скільки важить сніжинка?»

Одного разу маленька синичка, сидячи на засніженій гілці дерева, запитала в дикого голуба:

— Скільки важить одна сніжинка?

— Не більше, ніж нічого, — відповів він їй.

— Тоді я хочу розповісти тобі дуже цікаву історію, — вела далі синичка. — Одного разу я сиділа на ялиновій гілці, й почався снігопад. Це ще не була віхола, й легкі сніжинки спокійно лягали на дерева. Я нарахувала 7435679 сніжинок, які опустилися на ялинову гілку. І коли остання сніжинка, що, як ти сказав, «важить не більше, ніж нічого», впала на неї — гілка зламалася. — Після цього синичка злетіла, залишивши голуба у глибокій задумі.

8.Звернення вчителя

Скільки важать наші слова? Часом ті слова, які «не важать» нічого, наші вчинки, які ми робимо, непомітні для нас самих, лягають великою образою й болем на інших. І під таким тягарем може зламатися кожна людина. Я точно знаю, що хоча б раз, але кожен із нас завдавав образи іншим, навіть не зауважуючи цього.

Насправді слова, з якими ми звертаємося одне до одного, важать дуже багато: добрими, лагідними можна підняти людині настрій, зробити її щасливою, а злими і жорстокими — засмутити, образити, принизити і навіть убити. Про це потрібно пам'ятати під час спілкування і конфлікту, щоб не зіпсувати стосунків назавжди.

Я щиро вірю і повністю впевнена, що кожен з вас вживатиме такі слова, що підніматимуть настрій іншим, щоб будувати і не руйнувати. Адже те, що ми говоримо так чи інакше лишає слід у серці людини, якій ми це сказали. Наш клас – це маленька сім'я. Мені, та й вам, хотілося б, щоб у нашій сім'ї завжди панувало добро, взаємоповага, не було сварок, лихослів'я. А наш клас – це ще й частинка більшої сім'ї – нашої школи. Я переконана, що кожен із вас прагне, щоб наша школа стала територією Добра. Тому пам'ятайте правило, яке називають Золотим «Усе, що хочете аби робили вам люди, те робіть їм і ви»